

PLANLAMA ÖĞRENCİLERİ GÖZÜNDEN KENT KAVRAMINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Mete Korhan ÖZKÖK
Kırklareli Üniversitesi

Özet

Kentler, toplumsal, ekonomik, yönetsel, çevresel birçok farklı sürecin etkileşimi sonucunda meydana gelen bir yerleşim tipidir. Dolayısıyla kentler, diğer yerleşim tiplerinin farklı olarak özsel birçok farklı niteliğin bulunduğu bir yapıdadır. Kent kavramı ve kent tanımı ise tarih boyunca farklı kuramsal bakış açıları ve dönemin özelliklerine göre farklı biçimler, anlamlar kazanmış dinamik bir yapıya sahiptir. Bu dinamik yapı, literatürde ve yasal mevzuatta dönemler ve ülkeler için "ortak" bir kent tanımının yapılamamasına neden olmuştur. Ancak kentlerin bir fizik düzleminden öte olan anlamının aktarılabilmesi için kenti kent yapan özsel niteliklerinin tüm boyutları ile beraber ele alınması ve ortaya konması gerekmektedir. Bu durum özellikle planlama eğitiminde de kendisini göstermekte, mekânsal çevreyi doğru değerlendiren şehir plancılarının yetiştirilebilmesi için planlama eğitiminin kente yönelik tüm nitelikleri kapsayan bir yapıya sahip olması gerekmektedir. Bu çalışmada, Kırklareli Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama 1. Sınıf öğrencilerinin "algıladıkları" kent ile planlama eğitiminde aktarılan "kuramsal" kent arası ilişki incelenecek ve planlama eğitiminde Şehir ve Bölge Planlama bölümü öğrencilerinin algılarından yola çıkılarak kenti tanımlamada özellikle üzerinde durulması gereken niteliklere yönelik yorumlamalar getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kent Kavramı, Kentsel Nitelikler, Planlama Eğitimi, Şehir ve Bölge Planlama, Kırklareli Üniversitesi.

1. Giriş

İnsan toplumsal bir varlıktır. Bu yapısına bağlı olarak, tarih boyunca gereksinimlerini karşılamak için insanlar birbirileri ile ilişkiler kurmuş ve bu bağlar topluluk, toplum olmak üzere farklı sosyal birliktelikleri, örgütlenme düzeylerini beraberinde getirmiştir (Laborit, 1990; Kaya, 2003). İnsanların bir arada yaşama isteği ve oluşturduğu bu ilişkiler ise yerleşim olgusunun temellerini atmış ve alan-mekân-yer algı sürecinde biçimlenerek, bir yerleşim birimi olarak "kent" oluşmuştur.

Kent ile ilgili kavramsal tanımlara ve farklı görüşlere geçilmeden önce, alan-mekân-yer kademeli algı sürecinin tanımlanması; kent olgusunun bir fiziksel düzlemde öte olan önem ve anlamını ortaya koymak açısından önemli bir yere sahiptir. Sözlük tanımları incelendiğinde, dilimizde alan-mekân-yer kavramları arasında tanım bazında bir fark bulunmaması ve kavramların iç içe geçmiş bu hali bu konunun vurgulanmasında bir diğer etkidir.

Ulusal ve uluslararası kaynaklar incelendiğinde, alan kavramı ile ilgili karşımıza çıkan sözlük tanımları şu şekildedir:

- Düz, açık, geniş yer, meydan, saha; orman içinde düz ve ağaçsız yer, düzlük; bir çalışma çerçevesi (URL-1). Dünya yüzeyinin bir parçası; uzayda yer alan herhangi bir şeyin bulunduğu nokta; açık, sınırlanmamış bölüm; boş alan (URL-2).

Mekân kavramı ile ilgili karşımıza çıkan sözlük tanımlar şu şekildedir:

- Yer, ev, yurt, uzay (URL-1). Alan, yapılı çevre, şehir, yer, alan, boşluk; yapılı çevre için veya başka amaçlar için kullanılan alan (URL-2).

Yer kavramı ile ilgili karşımıza çıkan sözlük tanımları ise şu şekildedir:

- Bir şeyin, bir kimsenin kapladığı veya kaplayabileceği boşluk, mahal, mekân; gezinilen, ayakla basılan taban; yaşanan, oturlan bölge (URL-1). Yuva, ev, yaşamak ve inşa etmek için uygun alan; insanın yaşayabileceği alan (URL-2).

Tanımları inceleyecek olursak; düz, geniş ve sınır algısından bahsedilmeyen yer “alan” olarak, belli bir amaç doğrultusunda değişerek yeni bir nitelik kazanmış, sınırlara sahip yer ise “mekân” olarak tanımlanmaktadır. Ancak bir mekânı oluşturmak için her yönden kesin fiziksel engellerin olması gerekmemektedir, mekânda var olan sınırlar duyarlı yoluyla da oluşturulabilmektedir. Dolayısıyla mekân kavramında bahsedilen sınır, algıyı yöneten ve algılanabilen soyut/somut kapalılık olarak anlaşılması gerekmektedir. Ayrıca mekân özelinde yapılacak yorumlamalarda, işin zaman boyutunun atlanmaması gerekmektedir çünkü mekânın oluşumu zamana dolayısıyla zamanla beraber gelişen değişim ve oluşuma bağlıdır. Değişim, oluşum ve hareketin görüldüğü alanın bir mekâna dönüşeceğini söylemek mümkündür. Mekân, sınırlı, bir şeyin var olmasına, barınmasına ya da kendisini temsil etmesine imkân sağlayan düzlem olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanoğlu, zaman süreci içerisinde yaşadığı alanda belleğine işlenen öğeleri birleştirerek yeni anlamlar, başka bir deyişle imgelemeler oluşturmaktadır (Laborit, 1990). İnsanoğlunun bulunduğu mekânda, belenmiş deneyim edinimi, hissettiği duyarlı, yüklediği anlamlar ve oluşturduğu imgelemeler ise “çevresel yuva” yani “yer” algısını beraberinde getirmektedir (Laborit, 1990). Dolayısıyla, salt mekândan, yere doğru algının biçimlenmesinde insanoğlunun algısında bir takım imgelemelerin oluştuğu ve bellekte mekânı “yer” kılacak niteliklerin tanımlanmaya başladığı görülmektedir.

Birey ve topluluk düzeyinde görülen “yer, yuva” algısının toplum düzeyinde “kent” algısına ulaşabileceğini söylemek mümkündür (Laborit, 1990). Bu bakımdan kenti anlamak için; kentte yaşayan toplumun belleğindeki imgelemelerin dolayısıyla tanımladığı niteliklerin özellikle ele alınması gerekmektedir.

Sözlük tanımları incelendiğinde kent, “nüfusun çoğu ticaret, sanayi, hizmet veya yönetim ile ilgili işlerle uğraşan, genellikle tarımsal etkinliklerin olmadığı yerleşim alanı” (URL-1), “yüksek nüfusun olduğu, yönetim merkezine sahip, ekonomik organizasyonların bulunduğu yerleşim” (URL-2) şeklinde ifade edilmektedir

İlgili literatür incelendiğinde ise, kent kavramının tarihsel süreç içinde dönem özelliklerine göre farklı içerik ve kapsamlar kazanan dinamik bir tanıma sahip olduğu görülmektedir. Bakış açısı değiştikçe kent tanımı ve kenti tanımlamada kullanılan nitelikler farklı biçimlerde evrimleşmektedir. Sosyologların, şehir plancılarının, antropologların, tarihçilerin, iktisatçıların vb. birçok farklı meslek grubunun kendi disiplin çerçevesinde kenti farklı nitelikler kullanarak tanımladığı görülmektedir (Kaya, 2003). Bu durum, literatürde ve yasal mevzuatta dönemler ve ülkeler için “ortak” bir kent tanımının yapılamamasına neden olmuştur.

Bu çalışmada; planlama eğitiminde aktarılan “kuramsal” kent, kente dair temel nitelikler ile şehir ve bölge planlama öğrencilerinin “algıladıkları” kent, kente dair temel nitelikleri ortaya koymak ve aralarındaki temel farklar/benzerlikler tartışmak temel amacı oluşturmaktadır.

Bu kapsamda, literatürde yer alan ve farklı disiplinlerce ortaya konmuş kent tanımları incelenecek ve bir bölüm sonucu olarak kenti tanımlarken aktarılan nitelikler üzerinde

durulacaktır. Çalışmanın ilerleyen bölümünde ise, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 1. Sınıf öğrencilerine sorulan, “Kent nedir?” sorusuna yönelik gelen cevaplar incelenecek ve “algılanan” kenti tanımlarken aktarılan nitelikler üzerinde durulacaktır. Sonuç olarak ise, planlama eğitiminde Şehir ve Bölge Planlama bölümü öğrencilerinin algılarından yola çıkılarak kenti tanımlamada özellikle üzerinde durulması gereken niteliklere yönelik yorumlamalar getirilecektir.

2. Yöntem

Çalışmada analiz yöntemi olarak nitel görüşmeler yapılmıştır. Örneklem olarak, Kırklareli Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümünde 2015-2016 öğretim yılı birinci sınıf öğrencileri (47 kişi) ve 2016-2017 öğretim yılı girişli birinci sınıf öğrencileri (44 kişi) seçilmiştir. 2015-2016 öğretim yılı ve 2016-2017 öğretim yılı olmak üzere iki yılı kapsayan çalışmada toplam 91 adet öğrenci ile görüşülmüş ve öğrencilere “Kent nedir? Kenti tanımlamada kullandığınız temel nitelikler nelerdir?” soruları sorularak cevaplar alınmıştır. Alınan cevaplar IBM SPSS Statistics programında derlenerek; frekans incelemeleri ve çapraz sorgular yapılmıştır.

3. Literatür Değerlendirmeleri

Genel olarak “kent” tanımları ve kentlere ilişkin aktarılan nitelikler incelendiğinde, coğrafi, fiziksel, ekonomik ve sosyal faktörleri ele aldığı görülmektedir. Ancak tarihsel dönemler incelendiğinde, kent kavram tanımlarının basitten karmaşığa doğru dönüştüğü ve bu süreç içinde bazı temel niteliklerin ağırlık kazandığı görülmektedir.

Ferdinand Tönnies, “cemaat” ve “cemiyet” kavramları ile kent tanımında sosyal gruplara ve sosyo-kültürel ilişkilere ağırlık vermiştir (Tönnies, 2000). Louis Wirth, “Bir Yaşam Biçimi Olarak Kentlileşme” isimli makalesinde, kenti nüfus büyüklüğü, yoğunluk, heterojenlik, kentliler arasında toplumsal çıkar ilişkileri gibi kavramlar ile tanımlamış ve kent tanımında kenti yaşanan bir mekândan çıkartarak, insanları ve toplumsal ilişkileri etkileyen, sosyo-ekonomik ve kültürel bileşenlerin bir bütünü olarak tanımlamıştır (Wirth, 2002).

Max Weber, Godeon Childe, Gideon Sjoberg ise kent tanımlarında sosyal yapı ve ilişkilerden daha çok ekonomik ve siyasi örgütlenme özellikleri üzerinde durmuştur. Yazarlar kentin oluşması için belli bir nüfus büyüklüğü, uzun mesafeli ticaret, hukuk ve yasa düzeni gibi temel etmenlerin gerekliliğini aktarmışlardır (Akkoyunlu Ertan, 2008; Topal, 2004; Weber, 2000).

Yazarlardan farklı olarak Lewis Mumford, kent tanımında siyasi örgütlenme yapısına ağırlık vererek, kentin oluşması için temel etken olarak yönetici sınıfı ve siyasi örgütlenme yapısının oluşmasını koşul olarak aktarmıştır (Mumford, 2013).

Henry Lefebvre ve David Harvey ise kenti tanımlarken, üretim-tüketim ilişkileri ve buna bağlı olarak mekânda sermaye birikimi kavramları üzerinde yoğunlaşmıştır (Topal, 2004).

Roberto Camagni, Roberta Capello ve Peter Nijmakk ise farklı bir bakış açısı ile kent tanımlamalarında çoğunlukla mekânsal bakış açısının ve yapılı çevrenin ele alındığını ve kentin doğal/ekolojik yönünün geri planda kaldığını aktarmaktadır. Özellikle sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için, kentlerin doğal/ekolojik niteliklerinin özellikle ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır (Camagni vd., 1998).

Ülkemizdeki yasal-yönetimsel yapıdaki “kent” tanımları ve kente ilişkin nitelikler incelendiğinde ise; hem 1961 yılı anayasası hem de 1982 yılı anayasası içerisinde özelleşmiş bir “kent” tanımının olmadığı görülmektedir (Topal, 2004). Ancak mülki idare sınıflamaları, yerel yönetim teşkilatlarının kurulması ve düzenlenmesi açısından yasal düzenlemelerle kentsel/kırsal alan ayrımı nüfus ölçütleri ele alınarak gerçekleştirilmiştir. 1924 onanlı 442 sayılı Köy Kanunu, Madde 1’de “nüfusu iki binden aşağı yurtlara (köy) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (kasaba) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (şehir) denir.” Şeklindeki bir tanımlama ile kente ilişkin ilk nitelikler belirlenmiştir. 2005 onanlı 5393 sayılı Belediye Kanunu, Madde 4’de ise “nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. il ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.” Şeklindeki bir tanımlama ile farklı bir nüfus ölçütü getirilmektedir. İlgili kanunda belediye bulunan yerleşimlerin “kent” olarak kabul edileceğine dair özel bir hüküm bulunmamasına karşın; yönetimlerin görev ve sorumlulukları ele alındığında kent yönetimi olarak kurgulandığını söylemek mümkündür. Bununla birlikte, Devlet Planlama Teşkilatı’nın da getirdiği kent tanımlarında Köy Kanunu ile benzeş bir şekilde yirmi bin kişi nüfusunu ele aldığı görülmektedir (Topal, 2004).

Bir sonuç olarak tüm kuramsal kent tanımları incelendiğinde; ekonomik, sosyal ve çevresel başlıklarda toplanabilecek kente dair nitelikler ortaya çıkmaktadır. Günümüz planlama eğitiminde de belirtilen yazarlar ve kuramsal çerçevelerden yola çıkılarak; kentleri tanımlamada kullanılan nüfus büyüklüğü, ekonomik faaliyet türleri ve nüfusun sektörel dağılımı, sosyal yapı özellikleri ve idari yapı gibi niteliklerin kente dair temel nitelikleri ele alındığını söylemek mümkündür.

4. Çalışma Verilerinin Değerlendirilmesi

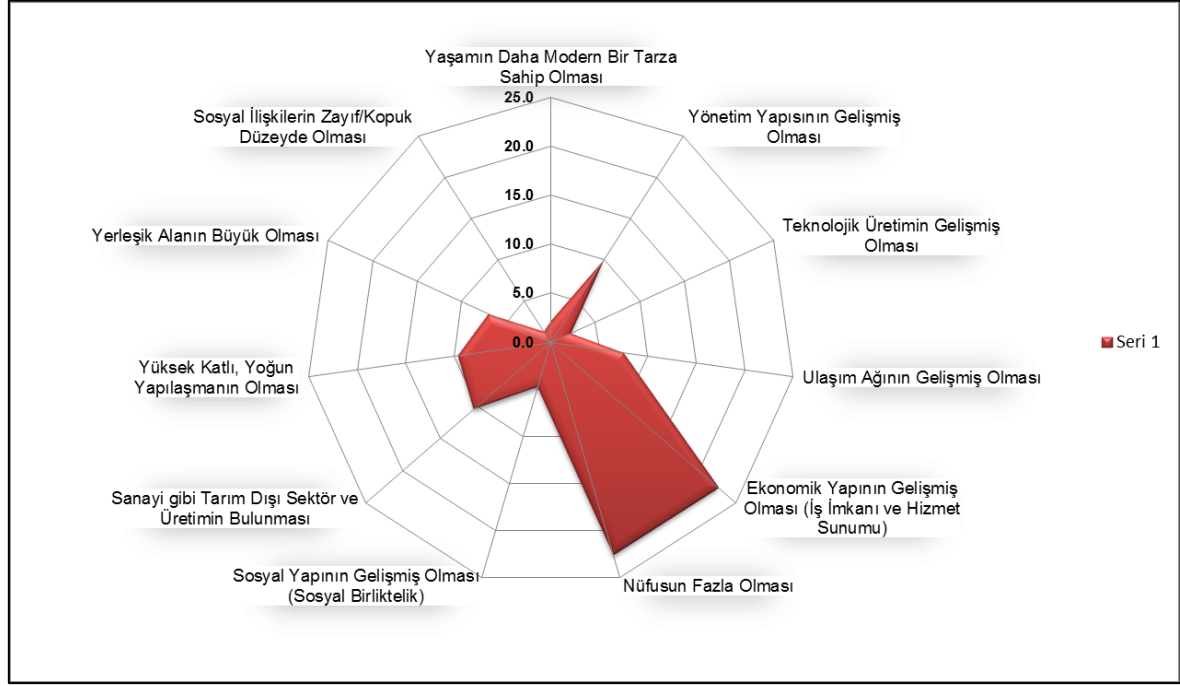
Şehir ve Bölge Planlama Bölümü birinci sınıf öğrencilerinin kent algısını ve kenti tanımlamada kullandıkları nitelikleri çözümlenmeye ilişkin 91 adet öğrenci ile nitel görüşmeler yapılmış ve görüşmeler sonucunda toplam 230 adet nitelik tespit edilerek, yoğunluk gösteren başlıklarda derlenmiştir (Tablo 1, Şekil 1). Tablo verilerine ilişkin değerlendirmeler bölüm içerisinde aktarılmaktadır.

Tablo 1: Kentsel Nitelikler Frekans Analizi.

Nitelikler	Frekans	Yüzde (%)
Yaşamın Daha Modern Bir Tarza Sahip Olması	5	2.2
Yönetim Yapısının Gelişmiş Olması	23	10.0
Teknolojik Üretimin Gelişmiş Olması	5	2.2
Ulaşım Ağının Gelişmiş Olması	17	7.4
Ekonomik Yapının Gelişmiş Olması (İş İmkânı ve Hizmet Sunumu)	52	22.6
Nüfusun Fazla Olması	52	22.6
Sosyal Yapının Gelişmiş Olması (Sosyal Birliktelik)	11	4.8

Tablo 1: Kentsel Nitelikler Frekans Analizi (devamı).

Sanayi gibi Tarım Dışı Sektör ve Üretimin Bulunması	24	10.4
Yüksek Katlı, Yoğun Yapılaşmanın Olması	22	9.6
Yerleşik Alanın Büyük Olması	16	7.0
Sosyal İlişkilerin Zayıf/Kopuk Düzeyde Olması	3	1.3
Toplam	230	100.0

Şekil 1: Çalışma Verileri Frekans Analizi Radar Grafiği.

Tablo verileri incelendiğinde; öğrencilerin ağırlıklı olarak kente dair aktardığı temel niteliklerin “nüfusun fazla olması (%23)” ve “ekonomik yapının gelişmiş olması (iş imkânı ve hizmet sunumu)(%23)” olduğu görülmektedir. Bununla birlikte kenti tanımlamada kullanılan diğer nitelikler ise; “sanayi gibi tarım dışı sektör ve üretimin bulunması (%10)”, “yüksek katlı, yoğun yapılaşmanın olması (%10)”, “yönetim yapısının gelişmiş olması (%10)”, “ulaşım ağının gelişmiş olması (%7)” ve “yerleşik alanın büyük olması (%7)” şeklindedir. Bu bakımdan ağırlıklı olarak aktarılan niteliklerin; nüfus, ekonomik yapı, yönetim yapısı ve yapı çevre ana başlıklarında toplandığı tespit edilmiştir.

Buna karşın; kentin diğer temel niteliklerinden olan sosyal yapıya ilişkin getirilen niteliklerin çok az sayıda olduğu (%5); doğal/ekolojik yapıya ilişkin herhangi bir niteliğin aktarılmadığı görülmektedir.

Tablo 2: Kentsel Nitelikler ve Niteliksel Sıralamalar Çapraz Sorgu Analizi.

Nitelik * Niteliksel Sıralama Çapraz Sorgusu		Niteliksel Sıralama					Toplam	
		1.Sıra	2.Sıra	3.Sıra	4.Sıra	5.Sıra		
Nitelik	Yaşamın Daha Modern Bir Tarza Sahip Olması	Cevap Sayısı	2	2	1	0	0	5
		Yüzde (%)	2.3%	2.6%	2.3%	0.0%	0.0%	2.2%
	Yönetim Yapısının Gelişmiş Olması	Cevap Sayısı	12	5	3	3	0	23
		Yüzde (%)	12.5%	6.5%	6.8%	18.8%	0.0%	9.7%
	Teknolojik Üretimin Gelişmiş Olması	Cevap Sayısı	2	3	0	0	0	5
		Yüzde (%)	2.3%	3.9%	0.0%	0.0%	0.0%	2.2%
	Ulaşım Ağının Gelişmiş Olması	Cevap Sayısı	4	6	7	0	0	17
		Yüzde (%)	4.5%	7.8%	13.6%	0.0%	0.0%	7.1%
	Ekonomik Yapının Gelişmiş Olması (İş İmkânı ve Hizmet Sunumu)	Cevap Sayısı	21	24	6	1	0	52
		Yüzde (%)	23.9%	31.2%	13.6%	6.3%	0.0%	23.0%
	Nüfusun Fazla Olması	Cevap Sayısı	28	14	7	3	0	52
		Yüzde (%)	31.8%	18.2%	15.9%	18.8%	0.0%	23.0%
	Sosyal Yapının Gelişmiş Olması (Sosyal Birliktelik)	Cevap Sayısı	3	5	2	1	0	11
		Yüzde (%)	3.4%	6.5%	4.5%	6.3%	0.0%	4.9%
	Sanayi gibi Tarım Dışı Sektör ve Üretimin Bulunması	Cevap Sayısı	7	8	8	1	0	24
		Yüzde (%)	8.0%	10.4%	18.2%	6.3%	0.0%	10.6%
	Yüksek Katlı, Yoğun Yapılaşmanın Olması	Cevap Sayısı	4	9	5	4	0	22
		Yüzde (%)	4.5%	9.1%	11.4%	25.0%	0.0%	8.8%
	Yerleşik Alanın Büyük Olması	Cevap Sayısı	5	3	5	2	1	16
		Yüzde (%)	5.7%	3.9%	11.4%	12.5%	100.0%	7.1%
Sosyal İlişkilerin Zayıf/Kopuk Düzeyde Olması	Cevap Sayısı	1	0	1	1	0	3	
	Yüzde (%)	1.1%	0.0%	2.3%	6.3%	0.0%	1.3%	
Toplam		Cevap Sayısı	89	79	45	16	1	230
		Yüzde (%)	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Çalışma kapsamında, öğrencilerin algılarındaki kente dair temel nitelikleri aktarırken bir sıralama yapmaları da istenmiştir. Aktarılan nitelikler ve aktarım sıralaması bir bütün olarak çapraz sorgu tablosunda incelendiğinde ise (Tablo 2);

- Öğrencilerin ilk sırada, “nüfusun fazla olması (%32)”, “ekonomik yapının gelişmiş olması (iş imkânı ve hizmet sunumu)(%24)” ve “yönetim yapısının gelişmiş olması (%13)” niteliklerini aktardığı tespit edilmiştir.
- İkinci sırada ise ilk aktarımdan farklı olarak, “sanayi gibi tarım dışı sektör ve üretimin bulunması (%10)”, “yüksek katlı, yoğun yapılaşmanın olması (%9)” gibi niteliklerin yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

- Üçüncü sırada ise ilk iki aktarımdan farklı olarak, “ulaşım yapısının gelişmiş olması (%14)” niteliğinin yoğunlaştığı tespit edilmiştir.
- Tüm sıralamalar içinde, sosyal yapıya ilişkin niteliklerin aktarımının çok az olduğu ve yoğunluk göstermediği tespit edilmiştir.
- Tablo bir bütün halinde değerlendirildiğinde ise; öğrencilerin kent algılarında öncelikli olarak nüfus yapısı, yönetim yapısı ve ekonomik yapıya ilişkin niteliklerin ağırlıklı olduğu; sonrasında ise algı da sektörel yapı ve yapılı çevreye ilişkin niteliklerin yoğunlaştığı görülmektedir. Bu bakımdan, öğrencilerin kente ilişkin temel algısının öncelikli olarak fizik ve ekonomik çevrede yoğunlaştığını söylemek mümkündür. Kentsel nitelikler ve niteliksel sıralamalar arasında yapılan korelasyonda da iki veri arasında pozitif yönlü, çok güçlü düzeyde bir ilişki bulunduğu tespit edilmiştir (p: 0.196, sigf:0.003) (Tablo 3). Dolayısıyla, bulunan korelasyon değeri de bu savı destekler yapıdadır.

Tablo 3: Kentsel Nitelikler ve Niteliksel Sıralamalar Korelasyon Analizi.

Korelasyon		Niteliksel Sıralama	Nitelik
Niteliksel Sıralama	Pearson Correlation (Korelasyon Katsayısı)	1	,196**
	Güvenirlilik Düzeyi		.003
	Cevap Sayısı	230	230
Nitelik	Pearson Correlation (Korelasyon Katsayısı)	,196**	1
	Güvenirlilik Düzeyi	.003	
	Cevap Sayısı	230	230

****.** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

5. Sonuç ve Değerlendirmeler

Planlama eğitiminde aktarılan “kuramsal” kent, kente dair temel nitelikler ile şehir ve bölge planlama öğrencilerinin “algıladıkları” kent, kente dair temel nitelikleri ortaya koymak ve aralarındaki temel farklar/karmaşalar tartışmak amacıyla sahip bu çalışmada tüm bu incelemeler sonucunda getirilen temel yorumlar şu şekildedir:

- Öğrencilerin kenti tanımlarken aktardıkları niteliklerin ağırlıklı olarak yönetim yapısı, ekonomik yapı ve nüfus yapısı ana başlıklarında toplandığı görülmektedir. Ancak kentleri tanımlamada sosyal yapıya, doğal/ekolojik yapıya yönelik herhangi bir aktarımın olmadığı veya çok düşük yoğunlukta olduğu görülmektedir.
- Kuramsal kent tanımlarından farklı olarak, öğrencilerin algısında yapılı çevre ve ulaşım yapısına yönelik ağırlık kazanan niteliklerin tanımlandığı görülmektedir. Bu bakımdan, kenti tanımlarken yönetim, nüfus, ekonomik ilişkiler ve sosyal yapının yanında özellikle günümüz kentlerinde yapılı çevrede görülen bu değişim-dönüşüm süreci beraberinde farklı bir değer ve nitelik sistemini getirmiştir.
- Giriş bölümünde aktarıldığı üzere, kullanıcıların mekândan yere algı biçimlenmesinde en önemli etkenlerden biri imgelemelerdir. Kullanıcıların kente ilişkin algısının temelini belleklerinde oluşturdukları imgelemeler meydana getirmektedir. Tablo verileri incelendiğinde ise, öğrencilerin kente dair getirdiği niteliklerde herhangi bir öznel imgelemenin bulunmadığı, yaşam tarzına yansıyan belirgin niteliklerin aktarılmadığı ve kentin çoğunlukla yönetim ve ekonomik organizasyonun bulunduğu bir fizik

düzlemi olarak ifade edildiği tespit edilmiştir. Bu bakımdan, alan-mekân-yer algı biçimlenme süreci ele alındığında öğrencilerin algısının henüz “mekân” düzeyinde olduğunu söylemek mümkündür.

- Ortaya konan bu çalışma planlama eğitiminde ders kapsam ve içeriklerinin düzenlenebilmesinde belirleyici bir role sahip olabilecek bir niteliğe sahiptir. Öğrenci algısına yönelik yapılacak bu analizler ile öğrencilerin algısal açıdan eksik olduğu konulara yönelik zorunlu/seçmeli dersler yeniden tanımlanabilecektir. Bu sayede stabil ve standart formata sahip bir şehircilik eğitimi yerine dinamik ve öğrenci odaklı bir eğitim verilebilecek ve öğrencilerin kentin tüm niteliklerine ele alan bir algı geliştirmesi sağlanabilecektir.

6. Kaynakça

Akkoyunlu Ertan, K. (2008). Kent Hakkı Üzerine Düşünceler. *Amme İdaresi Dergisi*, 41(4), 125–141.

Aydınlı, H. İ., Çitftçi, S. (2015). Türkiye’de Kır-Kent Kavramlarının Değişen Niteliği ve Mevzuatın Sürece Etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(54), 192–200.

Camagni, R., Capello, R., Nijkamp, P. (1998). Towards Sustainable City Policy: An Economy-Environment Technology Nexus. *Ecological Economics*, 24(1), 103–118.

Kaya, E. (2013). *Kentleşme ve Kentlileşme*. İstanbul: İlke Yayınları.

Laborit, H. (1990). *İnsan ve Kent (çev: Bertan Onaran)*. İstanbul: Payel Yayınları

Mumford, L. (2013). *Tarih Boyunca Kent (çev: Gürol Koca/Tamer Tosun)*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Pustu, Y. (2006). Küreselleşme Sürecinde Kent “Antik Site’den Dünya Kentine”. *Sayıştay Dergisi*, (60), 129–151.

Topal, K. (2004). Kavramsal Olarak Kent Nedir ve Türkiye’de Kent Neresidir? *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 276–294.

Tönnies, F. (2000). *Gemeinschaft ve Gesellschaft (çev: Ahmet Aydoğan)*. *Şehir ve Cemiyetler* içinde. İstanbul: İz Yayıncılık.

Weber, M. (2000). *Şehir Modern Kentin Oluşumu (çev: Musa Ceylan)*. İstanbul: Bakış Yayınları.

Wirth, L. (2002). Bir Yaşam Biçimi Olarak Kentlileşme (der. ve çev: Bülent Duru/Ayten Alkan). *20. Yüzyıl Kenti* içinde. Ankara: İmge Kitabevi.

İnternet Kaynakları

URL-1, (<http://www.tdk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 01.11.2016).

URL-2, (<http://dictionary.cambridge.org/>, Erişim Tarihi: 01.11.2016).